

jakodomaos

www jakodoma.org

Vinohradská 146
Praha 3 – 130 00
IČ: 2274 8890

Projekt: **Kuchařky bez domova**

Organizace: **Jako doma – Homelike, o.p.s.**

Země: **Česká republika**

Shrnutí projektu

Myšlenka projektu *Kuchařky bez domova* se zrodila s uvědoměním, že mnohé ženy bez domova se chtějí přínosně zapojit do společnosti, ale je to pro ně často obtížné. Vzhledem k diskriminaci na pracovním trhu, jejich obecně nízkému sebevědomí a nižším pracovním zkušenostem je pro ně takřka nemožné získat práci.

Kuchařky bez domova jsou ženami bez stálého bydlení, které si sáhly na dno, ale nevzdávají boj o důstojnost. Právě tato dynamika nás vedla k tomu, že společně s kuchařkami realizujeme nezvyklou myšlenku „charity naruby“. Ženy bez domova vaří pro veřejnost a pomáhají tím narušit převládající obraz pasivních lidí bez domova a současně mohou veřejně prezentovat své umění, dovednosti a nadšení. Stánky s veganským občerstvením nezvyklých kuchařek může veřejnost potkat na různých trzích a kulturních akcích. Jídlo je vždy vydáváno za dobrovolný příspěvek. Aktivita tak nerezignuje na myšlenku sociální spravedlnosti a pomoci ostatním znevýhodněným skupinám. Je to právě pomoc ostatním, hrdost a empowerment, které ženy bez domova oceňují na projektu nejvíce. Pro kuchařky není vaření tudíž pouze možností přivýdělnku, ale také příležitostí k setkávání se s veřejností a s ostatními ženami v podobné situaci a k vytváření podpůrných vazeb.

Kuchařky bez domova jsou navázány na další aktivity Jako doma. Mohou se tak zapojit do divadelní skupiny, své názory mohou veřejně prezentovat na konferencích, workshopech, v rámci svépomocných skupin a nově vznikajícím projektu peer sociálních pracovníků. Projekt je navíc inovativní tím, že ženy bez domova jsou maximálně zapojovány do rozhodovacích procesů a jsou povzbuzovány se do aktivit nejen zapojovat, ale také je vytvářet.

jakodomaos

www.jakodoma.org

Vinohradská 146
Praha 3 – 130 00
IČ: 2274 8890

1. Východiska

Podle výzkumů a zkušeností organizace Jako doma, která spolupracuje se ženami bez domova, se ukazuje významnost genderového aspektu bezdomovectví. Převážná většina sociálních služeb i projektů na podporu osob bez domova nepracuje cíleně se ženami. Často se tak stává, že ženy kvůli početní dominanci mužů těchto služeb nevyužijí, což dále prohlubuje jejich minimální zastoupení. Ženy tak zůstávají v začarovaném kruhu neviditelnosti a přehlížení. I proto jsme se rozhodly zaměřit projekt *Kuchařky bez domova* specificky na ženy. Věříme, že pokud ženy dostanou šanci na budování sebedůvěry a stability v bezpečném prostředí určeném pouze jim, zlepšují se tak jejich kapacity k pozitivní změně často bezvýchodné situace.

2. Těžiště

Zcela zásadní v práci organizace Jako doma je spolupráce se ženami bez domova jako s rovnými partnerkami. Spolu s nimi zjišťujeme, co je trápí a co by jim pomohlo, zahrnujeme je do rozhodovacích aktivit, dáváme hlas jejich zkušenostem a názorům, podporujeme jejich aktivity.

3. Cíle

- spolupracovat se ženami bez domova a tvořit partnerství bez ohledu na jejich sociální postavení
- integrovat ženy bez (stabilního) domova, zvýšit jejich sebedůvěru, kompetence, narušit bludný kruh bezdomovectví
- odstraňovat stereotypy spojené s bezdomovectvím
- aktivizovat ženy bez domova
- poukazovat na genderový rozměr bezdomovectví

4. Realizace a výsledky

Aktivity *Kuchařek bez domova* započaly na jaře 2013 a od té doby projekt funguje a rozvíjí se. Za tu dobu v Kuchařkách bez domova spolupracovalo padesát žen. Nejprve byly ženy aktivně

jakodomaos

www jakodoma.org

Vinohradská 146
Praha 3 – 130 00
IČ: 2274 8890

vyhledávány v azylových domech a sociálních centrech, nyní nás samy kontaktují skrze stálé spolupracovnice nebo spřátelené organizace. V současnosti v *Kuchařkách bez domova* vaří čtrnáct žen bez stálého bydlení. Z počátečního vaření na čtyřech akcích měsíčně se aktivita rozrostla až na patnáct měsíčně, v létě dokonce každý den kromě neděle. Za necelé dva roky projektu ženy bez domova a členové a členky týmu Jako doma absolvovali četná školení ve vaření, pořídili auto na obhospodařování venkovních akcí, vytvářejí motivační systém kuchařek bez domova, postupně vybavují kuchyň, zapojují kuchařky do prezentace aktivit Jako doma...

Organizace Jako doma spolupracuje s firmou, která poskytuje bio a částečně lokální přebytnou zeleninu a ovoce na vaření. Od října nabízíme cateringovou nabídku, kterou vytvořil tým Jako doma s Kuchařkami bez domova. Od té doby máme obvykle 4-5 cateringů za měsíc (konference neziskových organizací, akce na francouzské či americké ambasádě, vernisáže, předávání vědeckých cen Neuron apod.). Více informací naleznete na <http://jakodoma.org/kucharky-bez-domova/reference/>

5. Vyhledávky

Velkým snem a cílem organizace je otevřít kamennou kuchyni a bistro, které budou pro kuchařky zázemím a spolu s širším okolím také komunitním centrem. V současné chvíli jsme ve fázi hledání prostor a plánování. Cílem je vytvořit alespoň čtyři stálé úvazky pro ženy bez domova, které díky tomu budou moci projít systémem oddlužení. Dluhy jsou pro lidi bez domova velkým problémem, který je překážkou v návratu do běžného života. Veganské bistro poskytne levné a kvalitní jídlo, aby tak bylo dostupné pro všechny sociální vrstvy. Dalším cílem je dále zdokonalovat catering, připravit cateringové menu podle každé kuchařky i s příběhem a dosáhnout tak větší profesionality i dobrého PR.

6. Organizační aspekty

V projektu v současnosti spolupracují supervizorka, koordinátorka, provozní, finanční manažerka a

jakodomaos

www jakodoma.org

Vinohradská 146
Praha 3 – 130 00
IČ: 2274 8890

čtrnáct kuchařek bez domova. Supervizorka, provozní a koordinátorka se scházejí pravidelně každý týden, zároveň mají pravidelná setkání s externí koučkou díky podpoře Nadaci Via. Schůzka s kuchařkami probíhá každý měsíc, kde probíhají mimo jiné pravidelné reflexe. Díky návaznosti na další aktivity Jako doma se spolupracovnice bez domova a s domovem potkávají ve společné kanceláři.

7. Finance

Projekt *Kuchařky bez domova* čerpá peníze z grantů (Nadace Via, Nadace Orlických, Slovensko-český ženský fond), dále od soukromých donorů. Jeden ze soukromých donorů podpoří v plné výši výstavbu a zařízení kamenné kuchyně a bistra. Díky vlastní předvánoční kampani (prosinec 2014) *Dělám radost Kuchařkám bez domova* bylo vybráno 3 200 euro na profesionální sporák. Dále získáváme prostředky z benefičních akcí (které organizujeme sami nebo je nějaký subjekt organizuje sám a výtěžek nám věnuje) a od individuálních dárců. V současnosti projekt balancuje vlastní finanční udržitelnost, ale je stále částečně dotován.